

Estació de Manresa Alta

CRÀ'NICA SOCIAL. 18 de maig de 1942. Un grup de joves es fotografia dalt d'una màquina del carrilet Manresa-Berga. El carrilet, fundat amb el nom de TranvÃ-a o Ferrocarril EconÃ³mico Manresa-Berga, unia la ciutat amb la capital berguedana des de 1885 i amb Guardiola de BerguedÃ des de 1904.

D'ençà de 1919, coincidint amb la integració de la societat a la Companyia General de Ferrocarrils Catalans, el Carrilet relligava amb la línia Martorell-Barcelona i amb les mines de Potassa de Sùria, amb la mateixa estació de Manresa Alta actuant com a enllaç.

Tot i que el carrilet formava part del paisatge manresà des de feia anys, veure'l en funcionament era, per a aquests joves, una relativa novetat. Durant la Guerra Civil, molts ponts, estacions i trens havien estat destruïts, fins al punt que entre 1938 i 1940 la circulació havia quedat totalment suprimida. A principis dels 40, tot just s'estava restablint.

La màquina tampoc no era nova, per bé que es tractava d'una de les incorporacions més flamants de la línia. Era una locomotora de vapor tipus Garratt, anomenada així pel nom del seu inventor britànic, tot i que també era coneguda popularment com a "Garraf" o "Garrafeta". Es caracteritzava per tenir dos carros de rodes motrius, damunt les quals es recolzava al xassís amb la caldera i la cabina (d'aquí la seva gran llargada). Ferrocarrils Catalans va adquirir, el 1920, vuit d'aquestes màquines per poder tibar amb comoditat els pesats trens de potassa pel nou traçat que enllaçava les mines de Sùria i Sallent amb Martorell, el qual tenia alguns pendents pronunciats.

La fotografia, que actualment es troba a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa, prové del fons particular del difunt Ramon Pujol Roca. Al revers, juntament amb la data, hi ha escrits els cognoms dels quatre companys que van immortalitzar el moment. Eren Valenzuela, Relat, Escalé i el mateix Pujol.

Ramon Pujol Roca (dalt, dreta) era fill de Manel Pujol Muntalà, que havia creat una empresa de reparació de maquinària tèxtil al carrer de Sant Joan d'en Coll. Ell i el seu germà Manel, també mort recentment, van continuar l'empresa del pare. De formació autodidacta i pràctica, Ramon fou sempre un gran aficionat a la tecnologia metal·lúrgica i és molt possible que aquest interès el portés a voler-se fotografiar dalt de la locomotora, tot i que també podria haver estat contractat per la companyia per ajudar a reparar la màquina.

Foto: Arxiu Comarcal del Bages